

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1984

Vyhlásené: 11.10.1984

Časová verzia predpisu účinná od: 11.10.1984

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

102

VYHLÁŠKA ministra zahraničných vecí

z 24. júla 1984

o Dohovore o trestných a niektorých iných činoch spáchaných na palube lietadla Dňa 14. septembra 1963 bol v Tokiu dojednaný Dohovor o trestných a niektorých iných činoch spáchaných na palube lietadla. S Dohovorom vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a listina o prístupe Československej socialistickej republiky k Dohovoru o trestných a niektorých iných činoch spáchaných na palube lietadla bola uložená u Medzinárodnej organizácii pre civilné letectvo, depozitára Dohovoru 23. februára 1984. Dohovor nadobudol platnosť na základe svojho článku 21 ods. 1 dňom 4. decembra 1969. Pre Československú socialistickú republiku nadobudol platnosť v súlade so svojím článkom 22 ods. 2 dňom 23. mája 1984. Český preklad Dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

Prvý námestník ministra:

Řehořek v. r.

DOHOVOR o trestných a niektorých iných činoch spáchaných na palube lietadiel
Zmluvné štáty tohto dohovoru sa dohodli takto:

Hlava I

Rozsah platnosti Dohovoru

Článok 1

1. Tento Dohovor sa vzťahuje na
 - a) činy trestné podľa trestného zákona;
 - b) činy, ktoré bez ohľadu na to, či sú trestnými činmi, alebo nie, môžu ohroziť alebo ohrozujú bezpečnosť lietadla alebo osôb či majetku v lietadle alebo ktoré ohrozujú poriadok a disciplínu na palube lietadla.
2. S výhradou ustanovení hlavy III sa tento Dohovor vzťahuje na trestné a iné činy spáchané osobou na palube lietadla a iné činy spáchané osobou na palube lietadla registrovaného v zmluvnom štáte za letu alebo v čase, keď je lietadlo na hladine voľného mora alebo v oblasti, ktorá nie je územím žiadneho štátu.
3. Na účely tohto Dohovoru sa považuje lietadlo za lietadlo za letu od okamihu, keď sa použije sila za účelom vzletu, do okamihu, keď sa končí dobeh pri pristáti.
4. Tento Dohovor sa nevzťahuje na lietadlá používané na vojenské, colné alebo policajné účely.

Článok 2

Bez toho, že by bolo dotknuté ustanovenie článku 4, a s výnimkou prípadov, keď to vyžaduje bezpečnosť lietadla alebo osôb či majetku na palube, nebude sa žiadne ustanovenie tohto Dohovoru vykladať tak, že oprávňuje alebo vyžaduje akékoľvek opatrenie v prípadoch činov trestných podľa trestných zákonov, ktoré majú politickú povahu alebo spočívajú na rasovej či náboženskej diskriminácii.

Hlava II

Súdna právomoc

Článok 3

1. Štát registrácie lietadla je príslušný vykonávať súdnu právomoc vo veci trestných a iných činov spáchaných na palube lietadla.
2. Každý zmluvný štát urobí opatrenia, ktoré sú potrebné na to, aby ako štát registrácie uplatnil svoju súdnu právomoc nad trestnými činmi spáchanými na palube lietadla zapísaného v jeho leteckom registri.
3. Tento Dohovor nevyklučuje trestnú právomoc vykonávanú v súlade s vnútroštátnym právom.

Článok 4

Zmluvný štát, ktorý nie je štátom registrácie, nebude zasahovať do prevádzky lietadla za letu za účelom uplatnenia svojej trestnej právomoci v prípade trestného činu, ktorý bol spáchaný na palube lietadla, pokiaľ nejde o niektorý z uvedených prípadov:

- a) trestný čin sa prejavil svojimi účinkami na území tohto štátu;
- b) trestný čin bol spáchaný občanom alebo proti občanovi tohto štátu alebo osobou, ktorá má v ňom trvalé bydlisko;
- c) trestný čin smeruje proti bezpečnosti tohto štátu;
- d) trestným činom sú porušené pravidlá alebo predpisy o letaní alebo riadení lietadla platné v tomto štáte;
- e) výkon súdnej právomoci je nevyhnutný na to, aby bolo zabezpečené splnenie záväzkov vyplývajúcich pre tento štát z mnohostrannej medzinárodnej zmluvy.

Hlava III

Oprávnenie veliteľa lietadla

Článok 5

1. Ustanovenia tejto hlavy sa nevzťahujú na trestné a iné činy spáchané alebo chystané osobou na palube lietadla za letu vo vzdušnom priestore štátu registrácie alebo nad voľným morom alebo inou oblasťou, ktorá nie je územím niektorého štátu, pokiaľ sa posledné miesto vzletu alebo budúce miesto zamýšľaného pristátia nenachádza na území iného štátu, než je štát registrácie, alebo pokiaľ lietadlo neletí vzdušným priestorom iného štátu, než je štát registrácie, s uvedenou osobou na palube.
2. Bez ohľadu na ustanovenie článku 1 odsek 3 bude sa na účely tejto hlavy lietadlo považovať za lietadlo za letu od okamihu, keď sa uzavru všetky vonkajšie dvere po naložení lietadla, do okamihu, keď sa niektoré z týchto dverí otvoria za účelom vyloženia. V prípade núdzového pristátia sa budú ustanovenia tejto hlavy naďalej vzťahovať na trestné a iné činy spáchané na palube lietadla do okamihu, keď príslušné štátne orgány prevzmu zodpovednosť za lietadlo, osoby a majetok na jeho palube.

Článok 6

1. Ak veliteľ lietadla má závažné dôvody sa domnievať, že niektorá osoba spáchala alebo sa chystá spáchať trestný alebo iný čin uvedený v článku 1 odsek 1, môže voči tejto osobe urobiť primerané opatrenia včítane obmedzení, ktoré sú nevyhnutné:
 - a) na ochranu bezpečnosti lietadla alebo osôb či majetku v lietadle alebo
 - b) na zachovanie poriadku a disciplíny na palube alebo
 - c) na to, aby mohol takú osobu odovzdať príslušným orgánom alebo ju vysadiť v súlade s ustanoveniami tejto hlavy.
2. Veliteľ lietadla môže uložiť iným členom posádky alebo ich poveriť rovnako, ako môže požiadať alebo poveriť cestujúcich, nie však od nich vyžadovať, aby mu pomohli pri zadržaní osoby, ktorej slobodu je oprávnený obmedziť. Každý člen posádky alebo cestujúci môže tiež urobiť bez takého poverenia všetky primerané opatrenia, ak má závažné dôvody sa domnievať, že také konanie je bezprostredne nevyhnutné na ochranu bezpečnosti lietadla alebo osôb či majetku v lietadle.

Článok 7

1. Opatrenia urobené na zadržanie osoby podľa článku 6 sa budú vykonávať len do miesta pristátia s výnimkou, keď
 - a) také miesto sa nachádza na území nezmluvného štátu a orgány tohto štátu nedovolia tejto osobe vystúpiť alebo keď sa podľa článku 6 odseku 1 c) urobili opatrenia za účelom odovzdania takej osoby príslušným orgánom;
 - b) lietadlo núdzovo pristane a veliteľ lietadla nemôže odovzdať takú osobu príslušným orgánom;
 - c) taká osoba súhlasí s ďalšou prepravou z tohto bodu pri urobených obmedzovacích opatreniach.
2. Veliteľ lietadla, na palube ktorého sa nachádza osoba podrobená obmedzovacím opatreniam podľa ustanovenia článku 6, oznámi čo najskôr a pokiaľ možno pred pristátím na území štátu orgánom tohto štátu, že sa na palube lietadla nachádza osoba podrobená obmedzovacím opatreniam a oznámi dôvody týchto opatrení.

Článok 8

1. Veliteľ lietadla môže vysadiť na území ktoréhokoľvek štátu, v ktorom lietadlo pristane, každú osobu, u ktorej má závažný dôvod sa domnievať, že spáchala alebo sa chystá spáchať čin uvedený v článku 1 odseku 1 b), pokiaľ je to nevyhnutné na účely uvedené v ustanoveniach článku 6 odsekoch 1 a) alebo b).
2. Veliteľ lietadla upovedomí orgány štátu, na území ktorého vysadil osobu v súlade s ustanovením tohto článku, o vysadení osoby a o jeho dôvodoch.

Článok 9

1. Veliteľ lietadla môže odovzdať príslušným orgánom ktoréhokoľvek zmluvného štátu, na území ktorého lietadlo pristane, každú osobu, u ktorej má závažné dôvody sa domnievať, že spáchala na palube lietadla čin, ktorý je podľa jeho názoru závažným trestným činom podľa trestného zákona štátu registrácie lietadla.
2. Veliteľ lietadla, na palube ktorého sa nachádza osoba, ktorú zamýšľa odovzdať v súlade s prechádzajúcim odsekom, oznámi čo najskôr a pokiaľ možno pred pristátím na území zmluvného štátu orgánom tohto štátu svoj úmysel odovzdať im túto osobu a dôvody jej odovzdania.
3. Veliteľ lietadla poskytne orgánom, ktorým odovzdáva v súlade s ustanovením tohto článku podozrivého páchatela, dôkazy a informácie, ktorými disponuje v súlade s právom štátu registrácie lietadla.

Článok 10

Veliteľa lietadla či iných členov posádky, cestujúceho, vlastníka alebo prevádzkovateľa lietadla ani osobu, pre ktorú sa let vykonal, nemožno v žiadnom prípade robiť zodpovednými za zaobchádzanie s osobou, voči ktorej sa urobili opatrenia v súlade s ustanoveniami tohto Dohovoru.

Hlava IV

Protiprávne zmocnenie sa lietadla

Článok 11

1. Ak ktorákoľvek osoba na palube lietadla protiprávne použije za letu násilie alebo hrozbu násilia na zasahovanie do prevádzky lietadla, na zmocnenie sa lietadla alebo iný protiprávny výkon kontroly nad lietadlom za letu alebo ak spáchaním takého činu hrozí, urobia zmluvné štáty všetky potrebné opatrenia, aby sa kontrola nad lietadlom vrátila oprávnenému veliteľovi lietadla alebo aby sa mu táto kontrola zachovala.
2. V prípadoch uvedených v predchádzajúcom odseku dovoľí zmluvný štát, na území ktorého lietadlo pristane, cestujúcim a posádke pokračovať v ich ceste, pokiaľ možno čo najskôr, a vráti lietadlo aj jeho náklad oprávneným držiteľom.

Hlava V

Práva a povinnosti štátov

Článok 12

Každý zmluvný štát dovoľí veliteľovi lietadla registrovaného v inom zmluvnom štáte vysadiť ktorúkoľvek osobu v súlade s ustanovením článku 8 odsek 1.

Článok 13

1. Každý zmluvný štát prevezme ktorúkoľvek osobu, ktorú veliteľ lietadla vysadí v súlade s ustanovením článku 9 odsek 1.
2. Ak zmluvný štát zistí, že ho na to okolnosti oprávňujú, vezme do väzby alebo inými opatreniami zabezpečí prítomnosť každej osoby podozrivej zo spáchania činov uvedených v článku 11 odsek 1 a každej osoby, ktorú prevzal. Väzba a iné opatrenia sa budú spravovať právnym poriadkom uvedeného štátu, ale môžu trvať len po dobu, ktorá je nevyhnutná na začatie trestného konania alebo konania o vydanie.
3. Každej osobe, ktorá je vo väzbe podľa predchádzajúceho odseku, sa umožní, aby sa okamžite spojila s najbližším príslušným zástupcom štátu, ktorého je príslušníkom.
4. Každý zmluvný štát, ktorému je odovzdaná osoba v súlade s ustanovením článku 9 odsek 1 alebo na území ktorého pristane lietadlo po spáchaní činu uvedeného v článku 11 odsek 1, vykoná okamžite predbežné zisťovanie skutočností.

5. Ak štát vezme v súlade s týmto článkom osobu do väzby, upovedomí okamžite štát registrácie lietadla, štát, ktorého je táto osoba príslušníkom, a pokiaľ to považuje za vhodné, ktorýkoľvek zainteresovaný štát o skutočnosti, že táto osoba je vo väzbe, a o okolnostiach oprávňujúcich na jej vzatie do väzby. Štát, ktorý vykonáva predbežné zisťovanie skutočností podľa odseku 4 tohto článku, bez meškania oznámi svoje zistenia spomenutým štátom a uvedie, či zamýšľa vykonávať súdnu právomoc.

Článok 14

1. Ak osoba vysadená v súlade s ustanovením článku 8 odsek 1 alebo odovzdaná v súlade s ustanovením článku 9 odsek 1 alebo vysadená po spáchaní činu uvedeného v článku 11 odsek 1 nemôže alebo si nepraje pokračovať v ceste a ak štát miesta pristátia odmietne túto osobu prijať, môžu ju tento štát, pokiaľ dotyčná osoba nie je jeho príslušníkom alebo nemá na jeho území trvalé bydlisko, vrátiť na územie štátu, ktorého je príslušníkom alebo na území ktorého má trvalé bydlisko alebo na území štátu, na ktorom začala svoju cestu lietadlom.
2. Vysadenie, odovzdanie, vzatie do väzby alebo ďalšie opatrenia uvedené v článku 13 odsek 2 ani vrátenie dotyčnej osoby nemožno považovať za platné povolenie vstupu na územie príslušného zmluvného štátu z hľadiska jeho právnych predpisov upravujúcich vstup alebo povolenie vstupu osôb na jeho územie. Právne predpisy zmluvného štátu upravujúce vypovedanie osôb z jeho územia nie sú ustanoveniami tohto Dohovoru dotknuté.

Článok 15

1. S výhradou ustanovení článku 14 každá osoba, ktorá bola vysadená v súlade s ustanovením článku 8 odsek 1 alebo ktorá bola odovzdaná v súlade s ustanovením článku 9 odsek 1 alebo ktorá bola vysadená po spáchaní činu uvedeného v článku 11 odsek 1 a ktorá si praje pokračovať v ceste, bude môcť vycestovať čo možno najskôr do ktoréhokoľvek miesta podľa svojho výberu, pokiaľ jej prítomnosť nevyžaduje právny poriadok štátu miesta pristátia na účely trestného konania alebo vydania.
2. Bez toho, že by boli dotknuté právne predpisy zmluvného štátu upravujúce vstup a povolenie vstupu na jeho územie, či vydanie alebo vypovedanie z jeho územia, poskytne každý zmluvný štát osobe, ktorá bola na jeho územie vysadená v súlade s ustanovením článku 8 odsek 1 alebo odovzdaná v súlade s ustanovením článku 9 odsek 1 alebo ktorá vystúpila a je podozrivá zo spáchania činu uvedeného v článku 11 odsek 1, zaobchádzanie nemenej výhodné, pokiaľ ide o jej ochranu a bezpečnosť, než aké poskytuje v obdobných prípadoch svojim príslušníkom.

Hlava VI

Iné ustanovenia

Článok 16

1. Trestné činy spáchané na palube lietadla registrovaného v zmluvnom štáte sa budú na účely vydania posudzovať tak, ako keby k nim došlo nielen v mieste činu, ale aj na území štátu registrácie lietadla.
2. Bez toho, že by bolo dotknuté ustanovenie predchádzajúceho odseku, nemožno žiadne ustanovenie tohto Dohovoru vykladať tak, akoby zakladalo záväzok vydania.

Článok 17

Zmluvné štáty, ktoré urobia opatrenia za účelom vyšetrovania, zadržania alebo iného výkonu súdnej právomoci v súvislosti s trestným činom spáchaným na palube lietadla, budú venovať náležitú pozornosť bezpečnosti a iným potrebám leteckej navigácie a budú konať tak, aby nespôsobili zbytočné oneskorenie lietadla, cestujúcich, posádky alebo nákladu.

Článok 18

Ak zmluvné štáty utvoria spoločné organizácie vykonávajúce leteckú dopravu alebo medzinárodné prevádzkové organizácie, ktoré budú prevádzkovať lietadlá neregistrované v žiadnom štáte, určia tieto štáty podľa okolností prípadu medzi sebou štát, ktorý bude na účely

tohto Dohovoru pokladaný za štát registrácie, a upovedomia o tom Medzinárodnú organizáciu pre civilné letectvo, ktorá túto informáciu oznámi všetkým zmluvným štátom tohto Dohovoru.

Hlava VII Záverečné ustanovenia

Článok 19

Do dňa svojho nadobudnutia platnosti v súlade s ustanovením článku 21 zostane tento Dohovor otvorený na podpis všetkým štátom, ktoré sú k tomuto dňu členmi Organizácie Spojených národov alebo niektorej jej odbornej organizácie.

Článok 20

1. Tento Dohovor podlieha ratifikácii signatárnymi štátmi v súlade s ich ústavnoprávnymi predpismi.
2. Ratifikačné listiny budú uložené u Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo.

Článok 21

1. Len čo dvanásť signatárnych štátov uloží svoje ratifikačné listiny, nadobudne medzi nimi Dohovor platnosť deväťdesiatym dňom po uložení dvanástej ratifikačnej listiny. Pre štát, ktorý ho bude ratifikovať neskôr, nadobudne Dohovor platnosť deväťdesiatym dňom po uložení jeho ratifikačnej listiny.
2. Len čo tento Dohovor nadobudne platnosť, zaregistruje sa prostredníctvom Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Článok 22

1. Tento Dohovor bude po nadobudnutí svojej platnosti otvorený na prístup každému členskému štátu Organizácie Spojených národov alebo niektorej jej odbornej organizácie.
2. Prístup sa uskutoční uložením listiny o prístupe u Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo a nadobudne účinnosť deväťdesiatym dňom po tomto uložení.

Článok 23

1. Každý zmluvný štát môže tento Dohovor vypovedať oznámením Medzinárodnej organizácii pre civilné letectvo.
2. Výpoveď nadobudne účinnosť šesť mesiacov odo dňa, keď Medzinárodná organizácia pre civilné letectvo dostane uvedené oznámenie.

Článok 24

1. Každý spor medzi zmluvnými štátmi o výklad alebo vykonávanie tohto Dohovoru, ktorý sa nemôže vyriešiť rokovaním, predloží sa na žiadosť jedného z nich na arbitrážne konanie. Pokiaľ sa strany počas šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti nebudú môcť dohodnúť na organizácii arbitráže, môže ktorákolvek z nich predložiť spor Medzinárodnému súdnemu dvoru v súlade s jeho štatútom.
2. Každý štát môže vyhlásiť pri podpise alebo ratifikácii tohto dohovoru alebo pri prístupe k nemu, že sa necíti viazaný ustanovením predchádzajúceho odseku. Ostatné zmluvné štáty nebudú viazané týmto ustanovením voči štátu, ktorý urobil takú výhradu.
3. Každý zmluvný štát, ktorý urobil výhradu podľa predchádzajúceho odseku, môže ju kedykoľvek odvolať oznámením Medzinárodnej organizácii pre civilné letectvo.

Článok 25

S výnimkou ustanovení článku 24 nemôže sa urobiť proti tomuto Dohovoru žiadna výhrada.

Článok 26

Medzinárodná organizácia pre civilné letectvo oznámi všetkým členským štátom Organizácie Spojených národov alebo niektorej z jej odborných organizácií:

- a) každý podpis tohto Dohovoru a jeho dátum;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe a jeho dátum;
- c) dátum, kedy Dohovor nadobudne platnosť podľa ustanovenia článku 21 odsek 1;
- d) prijatie každého oznámenia výpovedi a jeho dátum;
- e) prijatie každého vyhlásenia alebo oznámenia podľa ustanovení článku 24 a jeho dátum.

Na dôkaz toho podpísaní splnomocnenci, ktorí boli na to splnomocnení, podpísali tento Dohovor.

Dané v Tokiu štrnásteho septembra tisíc deväťsto šesťdesiateho tretieho roka v troch pôvodných vyhotoveniach v anglickom, francúzskom a španielskom jazyku.

Tento Dohovor bude uložený u Medzinárodnej organizácii pre civilné letectvo, kde zostane otvorený na podpis v súlade s ustanovením článku 19; uvedená organizácia zašle jeho overené kópie všetkým členským štátom Organizácie Spojených národov alebo niektorej jej odbornej organizácie.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

